

DECIZIE

14 decembrie 2016

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii Supreme de Justiţie

în componenţa:

Preşedintele şedinţei,
Judecători

Valeriu Doagă,
Ala Cobăneanu, Galina Stratulat,
Oleg Sternioală şi Iuliana Oprea

examinînd recursul declarat de către Boicenco Alexandr,
în cauză civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Decencu Mihail împotriva lui Boicenco Alexandr privind încasarea datoriei şi a cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei Curţii de Apel Chişinău din 21 iunie 2016,

C O N S T A T Ă :

La data de 24 aprilie 2015, Decencu Mihail a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Boicenco Alexandr, solicitînd încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a sumei împrumutului în mărime de 122 978,20 lei şi a tuturor cheltuielilor de judecată.

În motivarea acţiunii reclamantul, Decencu Mihail a indicat că, la 26 aprilie 2012, i-a împrumutat lui Boicenco Alexandr suma de 122 978,20 lei, iar ultimul la rîndul său a semnat recipisa prin care s-a obligat să restituie suma împrumutată pînă la 20 august 2012 şi să achite 2% din sumă pentru fiecare zi de întîrziere.

Reclamantul a menţionat că la 26 februarie 2015, a expediat în adresa pârâtului somaţia privind restituirea sumei, însă fără careva rezultat.

Prin hotărârea Judecătoria Buiucani, mun. Chişinău din 18 decembrie 2015, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Decencu Mihail împotriva lui Boicenco Alexandr cu privire la încasarea datoriei şi a cheltuielilor de judecată.

Pentru a hotărî astfel, instanţa de fond s-a bazat pe cercetarea completă, a tuturor probelor prezente şi a constatat că, cerinţele invocate în acţiune nu se încadrează în prevederile legii.

Nefiind de acord cu hotărârea instanţei de fond, la 21 decembrie 2015, în termen legal, Decencu Mihail a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoria Buiucani, mun. Chişinău din 18 decembrie 2015, solicitînd admiterea cererii de

apel și casarea integrală a acesteia, cu încasarea din contul intimatului a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii apelantul a indicat că, instanța de fond a neglijat valabilitatea recipisei din 26 aprilie 2015, semnată de Boicenco Alexandru, care chiar din declarațiile ultimului rezultă că a fost semnată de acesta fără a avea o presiune sau influență asupra sa. Ca consecință, având la materialele dosarului originalul acestei recipise, necontestate și valabile, instanța a considerat că această recipisă nu este o tranzacție de împrumut aplicând în acest sens explicațiile pârâtului care este cointerestat de a nu întoarce suma.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016, s-a admis apelul declarat de Decencu Mihail, s-a casat hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 18 decembrie 2015 și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a admis acțiunea înaintată Decencu Mihail, s-a încasat din contul lui Boicenco Alexandr în beneficiul lui Decencu Mihail suma datoriei în mărime de 111978, 20 lei, cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat încasate la instanța de fond în mărime de 3689, 34 lei și în instanța de apel în mărime de 2767 lei. Totodată s-a dispus încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică în mărime de 5000 lei.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului, iar argumentele formulate în cererea de apel sunt întemeiate.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel la 26 august 2016, Boicenco Alexandr, a declarat recurs prin care solicită admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 21.06.2016, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii înaintate.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a invocat neaplicarea normelor de drept material și procedural pertinente cauzei.

Instanța de recurs constată că, decizia instanței de apel din data de 21.06.2016 a fost contestată cu recurs de către recurent la 26 august 2012. Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin prisma art. 425 CPC, consideră recursul depus în termen.

În conformitate cu art.439 alin.(2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

Pînă la data examinării recursului depus de către Boicenco Alexandr, reclamantu/intimat Decencu Mihail nu a depus referința în vederea expunerii argumentelor asupra celor menționate.

În conformitate cu art.441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este declarat admisibil un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art.444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Boicenco Alexandr întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În favoarea concluziei sus-enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit.f) Cod de procedură civilă, instanța după ce judecă recursul este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Din actele pricinii s-a constatat cu certitudine că, la 25 aprilie 2012, între SA „Mif”, în persoana directorului Mihail Decencu și SRL „Tesanol” în persoana directorului Alexandr Boicenco, a fost încheiat contractul de depozit nr.25/04, conform căruia SA „Mif” transmite iar SRL „Tesanol” primește pentru păstrare temporară bunuri materiale - materiale de construcție, care au fost transmise pârâtului conform facturilor de expediție la 26 aprilie 2012.

La 26 aprilie 2012, pârâtul Alexandr Boicenco a semnat recipisa conform căreia s-a obligat să restituie lui Mihail Decencu până la 20 august 2012 suma de 122 978 lei 20 bani. În caz de nerestituire, s-a obligat să achite 2% din suma împrumutată pentru fiecare zi de întârziere.

La 12 iulie 2012, între SA „Mif”, în persoana directorului Mihail Decencu și SRL „Tesanol” în persoana directorului Alexandr Boicenco, a fost semnat contractul de vânzare-cumpărare nr. 12/07-1, conform căruia SA „Mif” s-a obligat să livreze SRL „Tesanol” marfă - materiale de construcție în valoare de 122 978 lei 20 bani.

La 26 februarie 2015, Decencu Mihail a expediat pârâtului/recurent o somație, potrivit căreia îl obligă pe ultimul de a restitui suma împrumutată în cuantumul stabilit în recipisă.

La 24 aprilie 2016, Decencu Mihail a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Boicenco Alexandr, solicitând încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a sumei împrumutului în mărime de 122 978,20 lei și a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prima instanța fiind investită să judece pricina în fond a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016, s-a admis apelul declarat de Decencu Mihail, s-a casat hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 18 decembrie 2015 și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a admis acțiunea înaintată Decencu Mihail, s-a încasat din contul lui Boicenco Alexandr în beneficiul lui Decencu Mihail suma datoriei în mărime de 111978, 20 lei, cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat încasate la instanța de fond în mărime de 3689, 34 lei și în instanța de apel în mărime de 2767 lei. Totodată s-a dispus și încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică în mărime de 5000 lei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, examinând decizia Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016

și hotărârea primei instanțe din 18 decembrie 2015, prin prisma prevederilor legislației naționale în vigoare, în raport cu faptele constatatoare ale cazului dat, cu probele administrate pe cauză în ansamblul lor, consideră decizia instanței de apel ilegală și neîntemeiată pe motiv că nu au fost elucidate pe deplin toate temeiurile legale invocate și a fost aplicată eronat norma de drept material care vine în contradicție directă cu circumstanțele de fapt și de drept.

În conformitate cu art. 666. al. (1) și (2) Cod civil, contractul este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. Contractului îi sunt aplicabile normele cu privire la actul juridic.

Conform art. 867 Cod Civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Pornind de la prevederile normelor de drept enunțate supra, Colegiul reține că contractual este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau sting raporturi juridice în funcție de natura și esența înțelegerii, precum și a scopului urmărit.

Prin urmare, la cazul din speță instanța de fond întemeiat a constatat că recipisa întocmită și semnată de Alexandr Boicenco, nu atestă realizarea unui raport juridic de împrumut, ori, pe lângă celelalte condiții de valabilitate ale actului juridic, consimțământul urmează a fi exprimat cu intenția de a produce anumite efecte juridice, iar obiectul actului juridic civil urmează să existe.

Astfel, instanța de recurs conchide asupra netemeiniei concluziilor date de către instanța de apel, ori, din speță este cert că odată cu semnarea recipisei din 26 aprilie 2012 de către Boicenco Alexandr, urma a fi executată obligația lui Decencu Mihail cu privire la transmiterea sumei în mărime de 122987,20 lei, ori, alte probe în acest sens la materialele cauzei ce ar susține contrariul nu au fost prezentate la materialele dosarului.

Mai mult, cu trimitere la înscrisurile anexate la materialele cauzei, instanța de recurs conchide că instanța de fond corect a constatat că de fapt între Boicenco Alexandr și Decencu Mihail, nu au existat raporturi juridice specifice contractului de împrumut, or, reclamantul Decencu Mihail nu a transmis efectiv banii susmenționați conform recipisei semnate nemijlocit de recurent, iar consimțământul exprimat a fost îndreptat spre garantarea suplimentară a unei tranzacții încheiate între SA „Mif” și SRL „Tesanol” în vederea asigurării achitării mărfurilor livrate.

În acest context, în opinia instanței de recurs, corect a fost constatat de către instanța de fond, faptul că reclamantul Decencu Mihail nu a prezentat forța probantă prestabilită cauzei, ori fiecare probă se apreciază de către instanță corespunzător pertinentei, admisibilității și veridicității lor.

Ca spectru legal vin și prevederile art 130 al. (1), al. (2) și al. (3)CPC, potrivit cărora, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.

Prin urmare, cu trimitere la cele menționate în context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, apreciază drept eronată și care nu poate fi reținută ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel, or, cu referire la cele sus-menționate, instanța pentru a concluziona o justă soluționare a litigiului nu poate reține în mod unilateral doar recipisa prezentată de Decencu Mihail. Natura obligațiilor născute dintr-un contract trebuie stabilită prin prisma voinței părților și a cauzei contractului, iar pentru aceasta este necesară cercetarea tuturor împrejurărilor obiective existente la momentul încheierii contractului precum și aplicabilitatea acestora.

În astfel de împrejurări, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră ca argumentată soluția instanței de fond care a concluzionat despre netemeinicia cerințelor invocate de reclamantul Decencu Mihail, prin purcederea la respingerea acțiunii înaintate, or, la cazul din speță este cert că sîntem în prezența lipsei acordului de voință a părților, a lipse obiectului contractului, fapt din care considerente, recurentului Boicenco Alexandru nu îi revine obligația contractuală de restituire a sumei reflecate în recipisă.

În această ordine de idei, instanța de recurs consideră recursul declarat de către Boicenco Alexandru întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea în vigoare a hotărîrii primei instanțe.

Astfel, din considerentele menționate, și avînd în vedere că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material și a apreciat arbitrar probele, iar hotărîrea primei instanțe este legală, întemeiată și adoptată cu respectarea normelor de drept material și procedural, cu verificarea și aprecierea probelor în conformitate cu art.130 Cod de procedură civilă, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Boicenco Alexandr, a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016 și de a menține în vigoare hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 18 decembrie 2015.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit.f) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Boicenco Alexandr.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016 și se menține hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 18 decembrie 2015, în cauză civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Decencu Mihail împotriva lui Boicenco Alexandr privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Valeriu Doagă

Judecători

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Oleg Sternioală

Iuliana Oprea